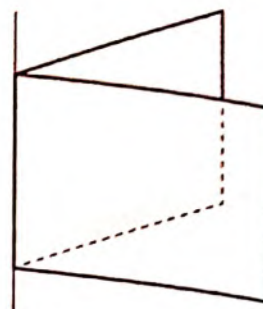

9. Kąt dwuścienny

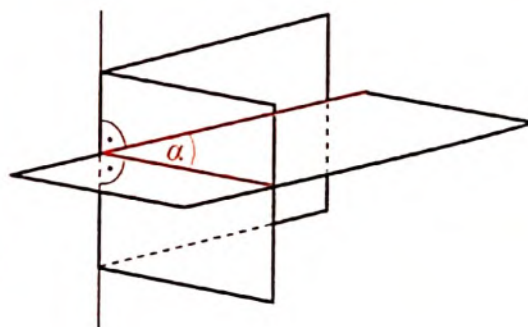

Dwie półpłaszczyzny o wspólnej krawędzi dzielą przestrzeń na dwie części. Każdą z tych części, łącznie z tymi półpłaszczyznami, nazywamy **kątem dwuściennym**, a półpłaszczyzny – **ścianami kąta dwuściennego**.

Przykładem kąta dwuściennego jest kąt wyznaczony przez sąsiednie ściany budynku lub kąt wyznaczony przez dwie połacie dachu.

Miarą kąta dwuściennego nazywamy miarę kąta płaskiego otrzymanego jako przekrój kąta dwuściennego płaszczyzną prostopadłą do jego krawędzi.

PRZYKŁAD 1

Dany jest graniastosłup prosty trójkątny, którego podstawą jest trójkąt prostokątny o bokach 3 cm, 4 cm, 5 cm. Podaj miary kątów, które tworzą ze sobą ściany boczne.

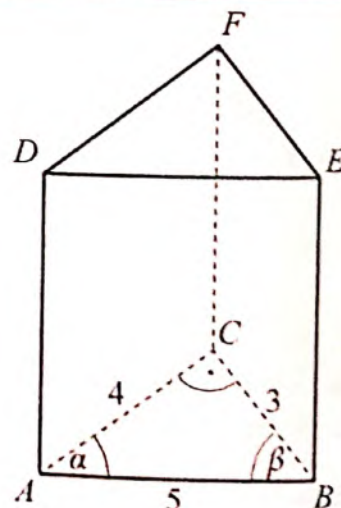
Szukane miary kątów są miarami kątów trójkąta ABC .

Ściany $BCFE$ i $ACFD$ tworzą kąt prosty.

Ściany $ABED$ i $ACFD$ tworzą kąt α .

Ponieważ $\sin \alpha = \frac{3}{5}$, więc $\alpha \approx 37^\circ$.

Ściany $ABED$ i $BCFE$ tworzą kąt $\beta = 90^\circ - \alpha$, więc $\alpha \approx 53^\circ$.

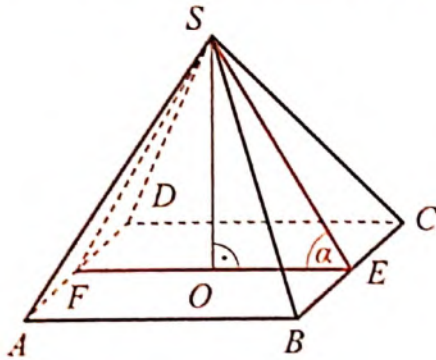
Ćwiczenie 1

Podaj miarę kąta utworzonego przez dwie sąsiednie ściany boczne graniastoslupa prawidłowego:

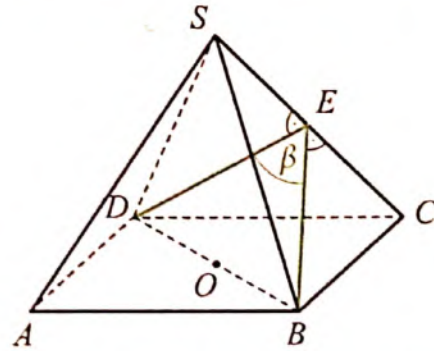
- a) trójkątnego,   b) czworokątnego,   c) sześciokątnego.

PRZYKŁAD 2

Na poniższych rysunkach przedstawiono ostrosłupy prawidłowe czworokątne. Na jednym z rysunków literą α oznaczono kąt między ścianą boczną ostrosłupa i jego podstawą. Na drugim rysunku literą β oznaczono kąt między sąsiednimi ścianami bocznymi.

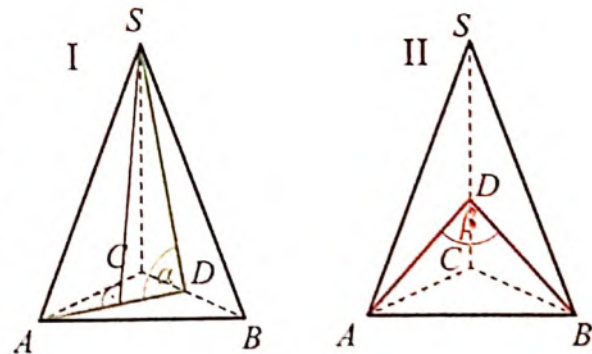
Wspólną krawędzią ściany BCS i podstawy ostrosłupa jest odcinek BC .

Wspólną krawędzią ściany BCS i CDS jest odcinek CS .

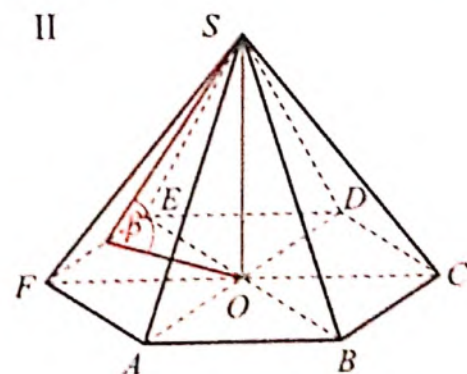
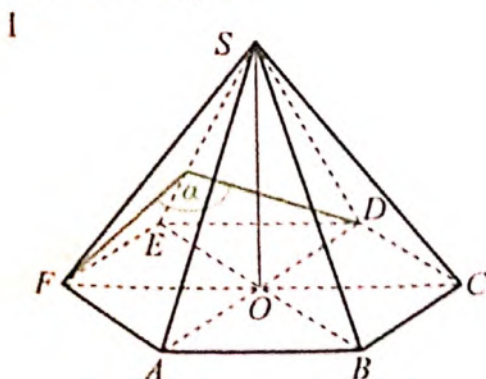
Ćwiczenie 2

Na rysunkach obok przedstawiono ostrosłupy prawidłowe trójkątne o podstawie ABC . Na którym z rysunków wskazano kąt między ścianą boczną ostrosłupa i jego podstawą, a na którym kąt między ścianami bocznymi? W każdym przypadku podaj wspólną krawędź ścian kąta.

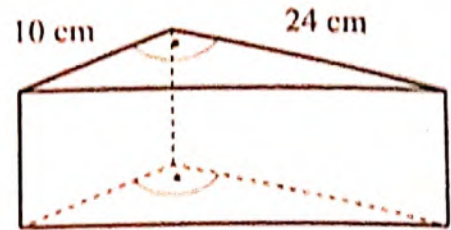

ZADANIA

1. Na rysunku przedstawiono ostrosłupy prawidłowe sześciokątne. Na którym z rysunków wskazano kąt między ścianą boczną ostrosłupa i jego podstawą, a na którym kąt między sąsiednimi ścianami bocznymi? W każdym przypadku podaj wspólną krawędź ścian kąta.

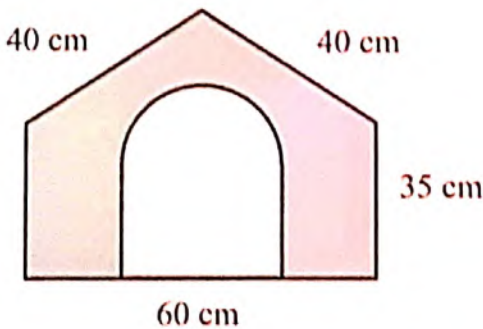
2. Podstawą graniastosłupa prostego jest trójkąt prostokątny o przyprostokątnych 10 cm i 24 cm. Wyznacz miary kątów dwuściennych, które tworzą ze sobą ściany boczne tego graniastosłupa.

3. Oblicz miarę kąta, jaki tworzą ze sobą dwie sąsiednie ściany boczne graniastosłupa prawidłowego:

- a) pięciokątnego,   b) ośmiokątnego,   c) dziesięciokątnego.

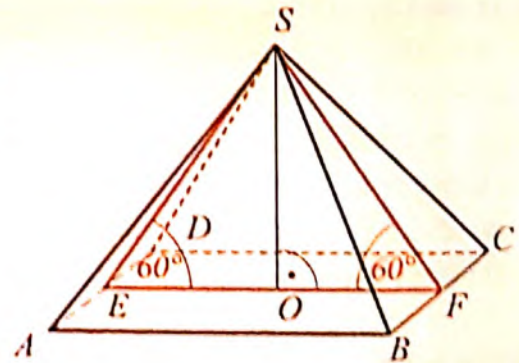
4. Oblicz miarę kąta, jaki tworzą ze sobą połacie dachu budy dla psa, której przednią ścianę przedstawiono na rysunku poniżej.

SPRAWDŹ, CZY POTRAFISZ

5. W ostrosłupie prawidłowym czworokątnym krawędź podstawy ma 2 cm, a kąt między ścianą boczną i podstawą ostrosłupa jest równy 60° . Wskaż zdania prawdziwe.

- I. Ściany boczne ostrosłupa są trójkątami równobocznymi.
- II. Pole powierzchni bocznej ostrosłupa jest równe 8 cm^2 .
- III. Objętość ostrosłupa jest równa $\frac{4\sqrt{3}}{3} \text{ cm}^3$.

6. W ostrosłupie prawidłowym czworokątnym krawędź podstawy ma 6 cm, a kąt między ścianą boczną i podstawą ostrosłupa jest równy 45° . Objętość tego ostrosłupa jest równa

- A. 24 cm^3 B. 36 cm^3 C. 45 cm^3 D. 72 cm^3

POWTÓRZENIE

1. Oblicz miary kątów, jakie tworzą ze sobą ściany boczne graniastosłupa prostego, którego podstawą jest trójkąt prostokątny o przyprostokątnych:

- a) 2 cm i 2 cm,   b) 3 cm i 5 cm,   c) 4 cm i 10 cm.